Фразеалогія

ФРАЗЕАЛАГІЗМ(ФРАЗЕМА) – УСТОЙЛІВАЕ СПАЛУЧЭННЕ СЛОЎ З АДЗІНЫМ ЦЭЛАСНЫМ ЗНАЧЭННЕМ

ФРАЗЕАЛАГІЗМЫ – ГАТОВЫЯ МОЎНЫЯ АДЗІНКІ, ВЯДОМЫЯ НОСЬБІТАМ МОВЫ, ЯКІЯ ЗВЫЧАЙНА СКЛАДАЮЦЦА З ДВУХ ЦІ БОЛЬШ СЛОЎ

Асноўныя тыпы фразеалагізмаў:

- Фразеалагізмы, якія маюць граматычную структуру словазлучэння*(адным махам)*
- Фразеалагізмы, якія маюць граматычную структуру сказа*(кот наплакаў)*
- Ёсць такія фразеалагічныя адзінкі, якія па сваёй граматычнай форме непадобныя ні на словазлучэнні, ні на сказы*(да апошняга, пад бокам)*

Па ступені семантычнай злітнасці слоў-кампанентаў

- Фразеалагічныя зрашчэнні – устойлівыя спалучэнні слоў, агульнае значэнне якіх зусім не звязана са значэннем слоў-кампанентаў, што ўваходзяць у іх склад*(біць лынды, даць пудла)*
- Фразеалагічныя адзінствы – устойлівыя спалучэнні слоў, агульнае значэнне якіх абумоўлена пераносным значэннем слоў, што ўваходзяць у іх склад*(даць задні ход, закінуць вудачку)*
- Фразеалагічныя спалучэнні – устойлівыя словазлучэнні, агульнае значэнне якіх непасрэдна звязана са значэннем слоў, што ўваходзяць у іх склад

(акінуць вокам – акінуць позіркам – абвесці позіркам)

Адназначнасць і мнагазначнасць

- Даць жару – 1.Хутка і многа зрабіць чаго-небудзь, энергічна і вынікова папрацаваць; 2.Нагнаць страху, накрычаць
- Разяваць рот – 1.Здзівіцца, быць моцна ўражаным чым-небудзь; 2.Сказаць штосьці, паведаміць; 3.Выяўляць прагнасць, хцівае жаданне атрымаць што-небудзь, авалодаць чым-небудзь

Фразеалагізмы-сінонімы

- Сінанімічныя фразеалагізмы – устойлівыя спалучэнні слоў, якія маюць адно і тое ж значэнне і складаюцца з розных слоў кампанентаў(*рукі кароткія, кішкі слабыя – няма магчымасці, сілы ці ўлады зрабіць што-небудзь)*
- Сінанімічныя варыянты фразеалагізмаў – устойлівыя спалучэнні слоў, якія маюць адно і тое ж значэнне, але ў іх складзе адзін з кампанентаў з'яўляецца агульным *(даць перцу, даць у косці, даць прачуханца)*

Фразеалагізмы антонімы

- Фразеалагізмы антонімы – устойлівыя спалучэнні слоў, якія характаразуюць адзін і той жа прадмет, з'яву ці паняцце, але выражаюць супрацьлеглыя іх якасці, уласцівасці.

За трыдевяць зямель – рукой падаць(фразеалагізмы-антонімы)

Задраць галаву – апусціць галаву(антанімічныя варыянты фразеалагізмаў)

У залежнасці ад сферы выкарыстання

- Агульнаўжывальныя фразеалагізмы(стылістычна-нейтральныя міжстылёвыя)

Адзін на адзін, меціь на ўвазе

- Кніжныя фразеалагізмы

Ахілесава пята – найбольш слабае, паражальнае месца

- Размоўныя фразеалагізмы

Намыліць шыю

Альфа і амега – самае галоўнае, сутнасць чагосьці

FROM A TO Z

–

АД САМАГА ПАЧАТКУ ДА КАНЦА

Вадой не разліц

AS THICK AS THIEVES

–

«БЫЦЬ БЛІЗКІМІ АДЗІН АДНАМУ, ЯК ЗЛОДЗЕІ»

Блёкату аб’есціся

TO HAVE RATS IN THE ATTIC

–

«МЕЦЬ ПАЦУКОЎ ПАД ДАХАМ»

Зачапіць рукі – знайсці сабе нейкі занятак

TO BE WRAPPED UP IN

Віламі па вадзе пісана

IT’S STILL ALL UP IN THE AIR

–

«ГЭТА ЯШЧЭ Ў ПАВЕТРЫ»

Да святога нігды(адкладваць)

TO SHOVEL TO THE BACK BURNER
(LIT. – [TO PUT IN A] LONG BOX)